

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מספר: 220.003.16	תת-פרק: אמצעים	פרק: שיטור וקהילה

נוהלי אג"מ

שם: נוהל מצלמות גוף

תאריך פרסום: 29/08/2021
תאריך תחילה: 29/08/2021
תאריך ביטול:
נוסח: 3

תוכן עניינים

1. הגדרות
2. כללי
3. מטרות הנוהל
4. הבסיס החוקי
5. השיטה
6. פירוט השיטה
7. הדרכה
8. תקלות והיבטים טכנולוגיים
9. בעלי תפקידים ואחריות
10. נספחים

1. הגדרות

בנוהל זה –

- א. **"הממונה על חופש המידע"** – ראש מדור תלונות הציבור וחופש המידע של משטרת ישראל, או מי מטעמו;
- ב. **"חומר תיעוד"** – כל חומר שצולם באמצעות מצלמות גוף בהתאם לקבוע בנוהל זה;
- ג. **"מערכת ממוחשבת"** – מערכת מחשב שבשימוש משטרת ישראל אשר יש בה גישה למערכות כדוגמת "דרך המלך", "שירת הסירנה" ו"דותן", ושבאמצעותה ניתן לאחסן, לשמור ולהעביר חומרי תיעוד;
- ד. **"מפקד יחידה"** – מפקד מרחב במרחב אופרטיבי, מפקד תחנה, מפקד מתנ"א אזורית, מפקד יחידה לאכיפת רכב כבד, מפקד סירת ארצית, קצין את"ן במחוז, או מי מטעמו, לפי העניין;
- ה. **"מצלמת גוף"** – מצלמה הנישאת על גוף השוטר והמתעדת התרחשויות בתיעוד חזותי וקולי;
- ו. **"ראש אגף הטכנולוגיה והתקשוב"** – ראש אטו"ב במשטרת ישראל או מי מטעמו.

2. כללי

- א. משטרת ישראל תצייד את שוטרי השטח במצלמות גוף, באמצעותם יתעדו השוטרים מפגשים עם אזרחים במסגרת מילוי תפקידם, זאת למען הגברת שקיפות עבודת המשטרה וחיזוק אמון הציבור בה, שיפור המפגשים בין השוטר לאזרח, תוך ריסון כלל המעורבים והגברת תחושת הביטחון של השוטר והאזרח.
- ב. לשימוש במצלמות גוף השלכות כבדות משקל בהיבטים של הגנת הפרטיות, זכויות חשודים, נאשמים, נפגעי עבירה, שוטרים ודיני ראיות. בשל כך יש להקפיד על הפעלת מצלמות הגוף בהתאם לחוק ולהנחיות נוהל זה.
- ג. על אף שהשימוש במצלמות הגוף אין מטרתו איסוף ראיות, חומר התיעוד הוא חומר בעל משמעויות משפטיות והוא עשוי לשמש לצרכים ראייתיים ומשפטיים אחרים.

3. מטרות הנוהל

- א. לפרט את התנאים והמגבלות לשימוש במצלמות גוף;
- ב. לקבוע כללים בנוגע לשימוש בחומרי התיעוד, שמירתם, הגישה אליהם ותקופות אגירתם ומחיקתם;
- ג. להגדיר את תחומי האחריות, ההדרכה וההסמכה לשימוש במצלמות גוף ואת החובות הנלוות לכך.

4. הבסיס החוקי

- א. פקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971
- ב. חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

5. השיטה

- א. שימוש במצלמות גוף ייעשה בהתאם להוראות נוהל זה בלבד.
- ב. האחראי לביצוע נוהל זה יהיה מפקד יחידה, כהגדרתו בסעיף 1ד.
- ג. שוטר יודרך ויוסמך לשימוש במצלמות גוף.
- ד. שוטר יחתום על מצלמת גוף ואביזרים נלווים ובאחריותו לשמור על שלמותם ותקינותם.
- ה. שוטר לא יעשה במצלמת גוף או בחומר המצולם שימוש שאינו עולה בקנה אחד עם הוראות נוהל זה.
- ו. גישה לחומר שצולם תותר בהתאם לנוהל זה, לבעלי תפקידים מסוימים ובתנאים מסוימים, באמצעות הרשאות אוטומטיות או פרטניות לצורך מילוי תפקידם.

6. פירוט השיטה

א. כללי השימוש

- 1) מצלמת הגוף תוצב במיקום גלוי ובולט לעין על גופו של השוטר, באופן שיאפשר להבחין בה, וכן לקלוט באמצעותה את האירוע באופן מיטבי.
- 2) חל איסור לערוך, לשנות, למחוק, לשכפל, להעתיק (לרבות בדרך של צילום באמצעי צילום אחר), לשתף, או להפיץ חומר שתועד במצלמת הגוף, בכל דרך, ובכלל זה חל איסור לעשות בה או בחומר המצולם כל שימוש שאינו עולה בקנה אחד עם הוראות נוהל זה.
- 3) חל איסור להעביר חומר לאחר, ליצור עותקים מן החומר, ובכלל זה להציג את החומר לגורמים שאינם מוסמכים לצפות בו, אלא בהתאם לנוהל זה.
- 4) חל איסור לבצע שימוש במצלמת גוף לתיעוד פעילות שאינה בתפקיד, ובכלל זה שיחות בין שוטרים.

ב. ניפוק

- 1) שוטר שהוכשר והוסמך לעשות שימוש במצלמות גוף, יחתום על המצלמה וכן על מטען ואביזרים נלווים, באישור מפקד היחידה או סגנו.
- 2) מצלמת גוף והציוד הנלווה לה הם ציודו האישי הקבוע של השוטר החתום עליהם. חל איסור להעבירה לשוטר אחר.
- 3) שוטר המקבל מצלמת גוף לשימוש, אחראי לשמירה על תקינותה ושלמותה.
- 4) בכל תחילת משמרת יוודא השוטר כי מצלמת הגוף תקינה וכי הסוללה טעונה במלואה ומחוברת כנדרש לחולצת המדים באמצעות שרוך אבטחה.
- 5) התגלתה תקלה כלשהי בתפעול מצלמת הגוף, יודיע על כך השוטר למפקדו הישיר ולקצין הטכנולוגיה הטריטוריאלי בהקדם האפשרי.

ג. תיעוד

- 1) שוטר יתעד באמצעות מצלמת הגוף מפגש עם אדם, בו פועל השוטר מכוח סמכויותיו. השוטר יפעיל את מצלמת הגוף מיד עם תחילת המפגש.
- 2) כאשר בתחילת מפגש עם אדם, סבר השוטר כי נסיבות המפגש אינן מקיימות את האמור בסעיף (1), אך חלה התפתחות המצדיקה את הפעלת המצלמה יפעילה מיד. במקרה של מרדף, יפעיל השוטר את המצלמה עם תחילת המרדף.
- 3) בידוק ראשוני במחסום/מעבר לא יצולם, אלא במקרים בהם חלה החמרה שלדעת השוטר מצדיק ביצוע תיעוד (כדוגמת: אלימות, העלבה, הכשלה, הפרעה או ככל שמופעלת סמכות

כדוג' חיפוש). יובהר, על אף האמור, כי במקרים בהם חלה חובה על השוטר למלא דו"ח בהתאם לנהלי המשטרה, יפעיל השוטר את המצלמה.

(4) (א) אירועי סדר ציבורי יתועדו באמצעות צילום היקפי בהתאם להנחיות משטרת ישראל בדבר צילומים בהפגנות אסיפות ותהלוכות.

(ב) שוטר יפעיל את מצלמת הגוף במהלך אירוע סד"ץ, כאשר מפעיל השוטר סמכות אכיפה כלפי אדם מסוים כגון מעצר, עיכוב או שימוש בכח לצורך הרחקת האדם מהמקום.

(5) על אף האמור בסעיף (1) לעיל, לא יתעד שוטר מפגש באמצעות מצלמת הגוף במקרים האלה:

(א) בעת הגעה לזירת עבירה שבה נמצא נפגע העבירה כשהוא עירום;

(ב) בעת חיפוש הכולל הפשטת החשוד;

(ג) בעת הגעה לזירה שבה נוכח ילד, שטרם מלאו לו 14, שנפגע בעבירת מין או אלימות חמורה, לא יתועד הילד הנפגע;

(ד) בבתי חולים, באמבולנס, במוסדות לחוסים ובבתי ספר, למעט באירועי אלימות המתועדים בזמן אמת בתוך מקומות אלה;

(ה) בעת הגעה לזירה שבה נוכח נפגע עבירת מין, בסמוך לאחר התרחשות עבירת מין, לא יתועד נפגע העבירה.

(6) באכיפת עבירות תנועה וחקירתן, לרבות טיפול בתאונת דרכים, יחל השוטר תיעוד באמצעות מצלמת הגוף, מיד בתחילת המפגש עם האזרח, ויפסיק את התיעוד בשלב איסוף הראיות ובעת ביצוע פעולות בזירה.

(7) אין חובת תיעוד במסגרת פעילות קהילתית של מש"ק שאינה כרוכה בהפעלת סמכויות.

(8) לא יבוצע תיעוד במקומות אשר באחריות יחידת המקומות הקדושים (ימ"ק), אלא בהתאם להנחיות המחייבות שאושרו על ידי מחוז ירושלים ואגף המבצעים והשיטור. על אף האמור, רשאי השוטר להפעיל את המצלמה אם חלה החמרה באירוע (כדוגמת: אלימות, העלבה, הכשלה והפרעה או ככל שמופעלת סמכות כדוג' חיפוש).

(9) (א) היה האירוע בבית מגורים, יודיע השוטר לשוהים במקום מיד עם פתיחת דלת הבית כי הוא נושא מצלמה המתעדת את האירוע.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי השוטר לדחות הודעה כאמור, אם ישנה דחיפות בכניסה לבית, והשוטר סבר כי יש במסירת ההודעה כדי לסכן את שלומו של השוטר או של אדם אחר.

(10) השוטר לא יפסיק את הצילום עד לסיום האירוע, ועד לחלוף הנסיבות שהובילו להפעלת המצלמה.

(11) על אף האמור בסעיף (1), במקרה בו נפגע עבירה או עד מעוניינים למסור מידע בנוגע לאירוע אך מסרבים לעשות זאת לעיני המצלמה, יהיה השוטר רשאי, בהתאם לשיקול דעתו, להפסיק את התיעוד. עם זאת, השוטר יציע למבקש כי המצלמה תוסיף לפעול אך עדשתה תוסט, כך שייקלט בה רק קולו של המבקש. החליט השוטר להיענות לבקשת הפסקת התיעוד – יתעד בכתב את הנסיבות שהובילו להפסקת הצילום.

(12) התעוררה אחת מהנסיבות החריגות המחייבות להפסיק את ההקלטה:

(א) אחד מן הטעמים המפורטים בסעיפים (4) ו-(9) לעיל.

- (ב) מטעמים של הגנה על מקורות.
- (ג) מניעת חשיפה של שיטות ואמצעים.
- (ד) לצורך היוועצות פנימית.
- יאמר השוטר בקול ברור כי הוא מפסיק את ההקלטה ויציין את הנימוק לכך. חלפו הנסיבות שחייבו להפסיק את ההקלטה – יפעיל השוטר את המצלמה בשנית.
- 13) בנסיבות שבהן נבצר מהשוטר להפעיל את המצלמה טרם הפעלת הסמכות, או שנבצר ממנו ליידע את הנוכחים בעת כניסתו לבית, כי נעשה שימוש במצלמה, כפי שיפורט להלן, יפעיל השוטר את המצלמה בהקדם האפשרי בחלוף הנסיבות שמנעו את הפעלת המצלמה. ואלו הן הנסיבות:
- (א) דחיפות ההתערבות באירוע גוברת על הצורך להפעיל את המצלמה או למסור לנוכחים הודעה על הפעלתה;
- (ב) נשקפת סכנה לחיי השוטר או לחיי זולתו;
- (ג) קיימת תקלה טכנית בהפעלת המצלמה.

ד. תיוג

- 1) לאחר סיום אירוע או בסוף משמרת יחבר השוטר את מצלמת הגוף לעמדת העריסה וייתג באמצעות המערכת הממוחשבת את חומר התיעוד. באחריות השוטר לסווג את התיעוד בהתאם לטיב המפגש.
- 2) באחריות השוטר לתייג כאמור, את כל חומרי התיעוד המצויים במצלמה שברשותו טרם יפרוק המצלמה בעמדת הפריקה.
- 3) כל חומר תיעוד שאין לגביו דו"ח המתעד אירוע רלוונטי או משימה המתועדת במערכת הממוחשבת, יתויג תחת הסיווג "לא רלוונטי".

ה. פריקה

- 1) פריקת חומר תיעוד תיעשה בעמדת הפריקה המצויה בתחנה או ביחידת המשטרה בלבד. שוטר לא ינסה לפרוק חומרים מן המצלמה בכל דרך אחרת.
- 2) הובא עצור לתחנה ואירוע מעצרו תועד, יפרוק השוטר את חומר התיעוד סמוך ככל האפשר לשעת הבאתו לתחנה, ויעדכן את החוקר כי קיים חומר תיעוד רלוונטי.
- 3) לאחר פריקת החומר מהמצלמה יוודא השוטר כי כל הקבצים הועברו ליעדם. עם העברת הקבצים הם יימחקו באופן אוטומטי מן המצלמה.
- 4) חומרי תיעוד שנפרקו ייחתמו בחתימה דיגיטלית ולא יהיה ניתן לשנותם.
- 5) ביחידות המשטרה: אור עקיבא, פרדס חנה, מרר, גדרה, שיטור עירוני ר"ג ושיטור ימי אילת ואשקלון, שאין בהן עמדת פריקה עקב מגבלת תשתית ואשר מרוחקות מתחנת משטרה אשר בה מצויה עמדת פריקה, ניתן לדחות את פריקת חומר התיעוד לפרק זמן שלא יעלה על 72 שעות ממועד הצילום, ובלבד שניתן לכך אישור מפקד היחידה.

ו. רישום דוחות לאחר אירועים מצולמים

- 1) השימוש במצלמות גוף אינו מיתר את הצורך לרשום דוחות פעולה, דו"ח תנועה, דו"ח חיפוש, דו"ח מעצר ועיכוב כנדרש.

- (2) טרם כתיבת דו"ח פעולה רשאי השוטר לצפות בחומר שתועד על ידו באמצעות מצלמות הגוף. צפה השוטר בחומר המתועד – יציין מפורשות בדו"ח כי האמור בו נכתב לאחר שצפה בתיעוד האירוע. יובהר כי שוטר לא יצפה בתיעוד ממצלמות גוף של שוטרים אחרים טרם כתיבת דו"ח הפעולה.
- (3) בעת כתיבת דוחות כאמור, על השוטר לתת דעתו באופן מיוחד לתיאור עובדות שאינן נקלטות במצלמה, כגון ריח של אלכוהול או סמים, דברים שמחוץ לשדה הראייה של המצלמה ודברים שהתרחשו טרם הפעלת המצלמה או לאחר כיבויה.
- (4) שוטר יתעד בכתב את נימוקיו באשר לאירועים שבהם לא הפעיל את המצלמה, ויפרט את הנסיבות שבגינן התחיל לתעד אירוע באיחור או הפסיק לתעד אירוע טרם סיום אירוע או נמנע מלהודיע על הימצאות המצלמה בעת כניסתו לבית.

ז. אגירה ומחיקה

- (1) לאחר פריקת חומרי התיעוד, יישמרו חומרי התיעוד תחילה בשרתים המקומיים של היחידה ובהמשך יוזרמו אוטומטית לחוות השרתים הארצית.
- (2) חומרי התיעוד יישמרו על פי סיווג האירוע או תיק החקירה שאליו קושרו, בהתאם לתקופות הקבועות בחוק הארכיונים, תשט"ו–1955 (להלן – "החוק") ובפקודות המשטרה. במקרים בהם אין הוראה בחוק בנוגע לשמירת התיעוד ישמר התיעוד בהתאם לתקופות הקבועות בנוהל זה כמפורט להלן:
- (א) חומר תיעוד שתויג "לא רלוונטי" – יישמר למשך שנה ולאחר מכן יימחק.
- (ב) חומר תיעוד שתויג לאירוע סיור או דו"ח תנועה – יישמר למשך 8 שנים ולאחר מכן יימחק.
- (ג) חומר תיעוד שקושר לתיק חקירה – יישמר בהתאם לדין הקיים בנוגע לשמירת חומרי חקירה, ולאחר מכן יימחק.
- (3) (א) שוטר רשאי לבקש מחיקת חומרים שצולמו בטעות. בקשה כאמור תוגש בכתב לסגן מפקד היחידה.
- (ב) החליט ס' מפקד יחידה לקבל את בקשת המחיקה, יעביר את המלצתו בכתב לק' מצלמות גוף ארצי, בציון פרטי חומר התיעוד (מספר מזהה ומועד הצילום) והנימוקים להמלצה.
- (ג) ק' מצלמות גוף ארצי, יבחן את ההמלצה, יצפה בתיעוד, ואם לאחר הצפייה יחליט שיש להיעתר לבקשה, יתעד את נימוקיו בכתב וימחק את חומר התיעוד.

ח. גישה לחומר תיעוד

- (1) חומרי התיעוד יישמרו בשרתים מאובטחים, והגישה אליהם תוגבל לבעלי תפקידים המורשים לכך על פי סיווג ומידור, אשר החומר דרוש להם לצורך מילוי תפקידם (רשימת בעלי התפקידים המורשים תנוהל ע"י ק' מצלמות גוף ארצי באגף המבצעים).
- (2) גורם משטרי אחר הנדרש לצפייה באירוע לצורך מילוי תפקידו, יהיה רשאי לפנות לקצין מצלמות ארצי לקבלת היתר לצפייה חד-פעמית בחומר המתועד הדרוש לו. בקשה שאושרה תועבר לאטו"ב לצורך פתיחת הרשאה זמנית לצפייה.
- (3) ככל שמתועד אדם הדובר שפה שונה מזו של השוטר המצלם, כאשר השוטר המצלם אינו דובר את שפתו, ניתן יהיה להעביר את התיעוד לצפיית שוטר הדובר את השפה/חברת

תרגומים לצורך תרגום. דו"ח הפעולה שכתב השוטר המתעד, הודעה על מסירת התיעוד לתרגום, דו"ח ביצוע התרגום ותוכן התרגום יתועדו בכתב ויצורפו לתיק החקירה.

- (4) כל גישה לחומר תיעוד כאמור תתועד אוטומטית במערכת הממוחשבת.
- (5) הרשאת הגישה תהא לצפייה בלבד. המערכת לא תאפשר מחיקה, עריכה או שינוי אחר בחומר, למעט, לגורמים שיורשו לכך, יצירת עותק הדרוש במסגרת ביצוע תפקיד באופן שאינו משפיע על שלמות החומר המקורי.
- (6) התקבלה תלונה, תביעה או הליך אחר, במח"ש או אצל גורמי משטרה, על שוטר או אירוע, וקיים תיעוד מצלמות גוף הקשור לאירוע, על הגורם המטפל בתלונה מוטלת האחריות לפעול לשמירת התיעוד, באמצעות פניה לקצין מצלמות גוף ארצי, אשר יודא כי התיעוד יישמר עד לתום הטיפול בתלונה.

ט. בקשות לקבלת חומר תיעוד מצד גורמי חוץ

בקשות לקבלת חומר תיעוד מצד גורמי חוץ יטופלו בהתאם לפירוט שלהלן:

- (1) בקשות עיון בחומר חקירה יטופלו ע"י היחידה החוקרת או יחידת התביעות שהתיק נמצא בטיפול, בהתאם להנחיית פרקליט המדינה 14.8 "בקשה מצד גורמים שונים לעיון במידע המצוי בתיק חקירה".
- (2) בקשות לקבלת חומר תיעוד שאינן בקשות לעיון בחומר חקירה יטופלו ע"י היחידה לחופש המידע במשטרת ישראל מול היחידה של השוטר המתעד.
- (3) ככל שמתקבלת החלטה כי ניתן להעביר חומר תיעוד לגורם חוץ יש לפעול בהתאם להוראות הבאות בדבר עריכת חומרים מצולמים:
- (א) בטרם העברת חומרים לעיון גורם חוץ, תבדוק היחידה את החומרים, ותבחן אם הם כוללים קטעים המעוררים רגישות מיוחדת מבחינת צנעת הפרט, או שהם חושפים שיטות ואמצעים [קטינים/עירום/חשיפת מקור וכו'].
- (ב) נמצאו קטעים כאמור, תעביר היחידה בקשה לזי"ט בדבר מחיקה או טשטוש של הקטעים הרלוונטיים, טרם העברתם לידי גורם חוץ.
- (ג) מסירת חומר תיעוד לגורם חוץ וסיבת עריכת חומר תיעוד תתועד.
- (ד) הקובץ המקורי והמלא יישאר מאוחסן בשרתי האגירה הארציים.
- (ה) הועבר חומר תיעוד ערוך לגורם חוץ- יש לידע את גורם החוץ כי חומר התיעוד נערך ואת הסיבה לביצוע העריכה.
- (4) בקשות לקבלת חומר תיעוד מצד גורם בעל סמכות חקירה או העמדה לדין על פי חוק, יטופלו כאמור:
- (א) בקשות מטעם מח"ש- יטופלו על ידי ק' מצלמות גוף ארצי.
- (ב) בקשות מטעם בעל סמכות חקירה והעמדה לדין אשר המשטרה מבצעת אכיפת קנסות עבורו- תטופל ע"י היחידה האחראית על הקשר עם בעל סמכות החקירה.
- (5) שוטר המבקש לקבל חומר תיעוד, אשר תועד על ידו לצורך התגוננות בתביעה אזרחית ו/או לצורך הגשת תביעה אזרחית בגין "שיימינג" גיש פניה בנושא לטיפול חולית חופש מידע. דרך הפעולה תתקיים כדלקמן:

(א) הבקשה תוגש למדור תלונות ציבור וחופש המידע, באמצעות פניה מקוונת באתר המשטרה. השוטר יציין דבר היותו שוטר, וכי הבקשה נוגעת לאירוע במסגרת תפקיד, פרטי האירוע לרבות תאריך שעה ומקום.

(ב) ניתן גם לפנות במייל המשטרה ישירות אל הרפרנט הארצי בחוליית חופש מידע במדור תלונות ציבור וחופש מידע, לצורך קבלת הדרכה על אופן הגשת הבקשה באתר המשטרה המקוון. (ללא צורך בתשלום אגרה עפ"י סעי' 6 לתקנות חופש המידע (אגרות)).

(ג) במקביל, יעדכן השוטר את הרפרנט המחוזי לאליומות ברשת בגין הגשת הבקשה לקבלת מידע.

(ד) הרפרנט הארצי במדור תלונות ציבור יבדוק האם החומר המבוקש הוא בגדר חומר חקירה. אם אכן כזה, יועבר לטיפול היחידה החוקרת למענה (ק' החקירות הממונה), אם לאו, הממונה הארצי ידאג להעברת החומר לשוטר המבקש, בהתאם לכללי חופש המידע.

(ה) קבלת שם ומספר תעודת זהות של אזרח לצורך הגשת תביעה, ופרטים נוספים שהינם חלק מתיק חקירה פתוח, יש לפנות לקצין החקירות ביחידה החוקרת, בבקשה לבחון האם ניתן לבחון האם ניתן למסור פרטים אלה למרות שתיק החקירה עדיין פתוח. בקשת כתובת אזרח, יש לפנות בבקשה מתאימה למשרד הפנים, בציון פרטי האזרח הידועים (מספר תעודת זהות).

(6) פנייה לקבלת חומר תיעוד מצד עיתונאים וגורמי תקשורת שונים תועבר לטיפול חטיבת אוכלוסייה ותקשורת, וזו תחליט בדבר העברת החומר בכפוף לכל דין ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1003 – "קווים מנחים לרשויות אכיפה בעניין פרסומים מחקירות".

חומר תיעוד לא יועבר לתקשורת אלא ע"י חטיבת אוכלוסייה ותקשורת. במידת הצורך, בהתאם לאופי הפנייה, תקבל חטיבת אוכלוסייה ותקשורת התייחסות גורמים רלוונטיים טרם העברת החומר (ובכלל זה מחלקת המשמעת, היחידה החוקרת, מדור תלונות הציבור, יועמ"ש).

(7) חומר תיעוד לא יועבר לכל גורם חוץ, אלא לאחר שנערכה בדיקה מול יחידת החקירות הרלוונטית ונמצא כי לא קיימת מניעה חקירתית לעשות כן. כמו כן, ככל שיש אינדיקציה לכך שמתנהלת חקירת מח"ש בנוגע לאירוע או שהנושא מטופל משמעתית, תיערך בדיקה גם מול מח"ש ומחלקת המשמעת.

7. הדרכה

הדרכות יבוצעו באחריות אגף ההדרכה ובשיתוף פעולה עם אטו"ב. לפירוט בנושא ההדרכה ראה נספח ג'.

8. תקלות והיבטים טכנולוגיים

- א. באחריות אטו"ב יוחזק מלאי מצלמות גוף וצידוד היקפי למקרה של תקלה.
- ב. התגלתה תקלה כלשהי בתפעול מצלמת גוף, יודיע השוטר שברשותו נמצאת המצלמה על התקלה למפקדו הישיר ולמוקד תמיכה אטו"ב בהקדם האפשרי.
- ג. ניפוק מצלמה חלופית יבוצע באמצעות הרמת ל/קצין הטכנולוגיות אשר יפעלו מול אטו"ב.

ד. כל אובדן של מצלמה מחייב בדוח נזק וכן תחקיר של היחידה האחראית.

9. בעלי תפקידים ואחריות

א. קצין מצלמות גוף ארצי – נציג המשתמש המוביל (אג"ם), ונושא באחריות הכוללת על יישום הנוהל.

ב. מפקד מגמת מצלמות גוף במכללה הלאומית לשוטרים – אחראי לגיבוש תכנית הדרכה, לרבות הובלת פיתוח הסמכה לשימוש במצלמות גוף, הובלת פיתוח הכשרה ומערכי שיעור, הובלת ביצוע הדרכות במכללה הלאומית לשוטרים, פיקוח ומעקב.

ג. יועמ"ש מצלמות גוף – אחראי למתן חוות דעת בסוגיות המשפטיות המתעוררות באשר לשימוש במצלמות גוף ולחומרי התיעוד, טיפול בהליכים משפטיים הנוגעים לשימוש במצלמות גוף, מתן מענה לפניית מצד גורמים שונים, מתן חוות דעת משפטית בעת כתיבה ותיקוף של נהלים והנחיות, והשתתפות בפורומים משפטיים (גופים ממשלתיים, רשויות חוק, משרד המשפטים, המשרד לביטחון הפנים, ועדות הכנסת ועוד).

ד. קצין מצלמות גוף אח"ם – נציג האח"ם ואחראי ליישום הנוהל בתחומו.

ה. סגן מפקד יחידה

1) אחראי לניהול מלאי מצלמות הגוף והציוד הנלווה ביחידה ולהחתמת השוטרים;

2) משמש כאיש קשר בין היחידה ובין קצין הטכנולוגיות והמנהלת, לצורך טיפול בתקלות ובתהליכי ההפעלה השונים;

3) אחראי לאיסוף נתונים על השימוש בחומר המצולם – לטיפול בתלונות ציבור, מח"ש, תביעות נזיקין או דרישות פיצוי וכדומה;

4) אחראי לבקרה על תיעוד האירועים בהתאם לנוהל, העתקת הקבצים ושיוכם לדוח פעולה, דוח עיכוב או דוח מעצר.

ו. קצין אג"ם תחנת/ק' אג"ם מרחבי (במרחב אופרטיבי) – אחראי ליישום הוראות נוהל זה ביחידתו.

ז. ר' משמרת סיור / את"ן או ק' תורן – אחראי לריענון כללי השימוש במצלמות גוף בעת תדרוך טרם יציאה למשמרת.

10. נספחים

נספח א – טיפול החקירות

נספח ב – טיפול התביעות

נספח ג – הדרכה מסמיכה

טיפול החקירות

- א. חוקר שקיבל לטיפולו תיק חקירה, יבדוק אם קיים חומר תיעוד המקושר לאירוע ויפעל כדלקמן:
- 1) החוקר יצפה בחומרי התיעוד ויכתוב את עיקרי הדברים בדוח תובנות מצלמות גוף הקיים במערכת פל"א.
 - 2) טופל האירוע בידי שוטר שנשא מצלמת גוף במועד האירוע והאירוע לא צולם – יבחן החוקר אם ישנה התייחסות לסיבות לכך בדו"ח הפעולה או במזכר נפרד. לא נמצאו מסמכים מסבירים – יפנה החוקר אל הסייר ויבקש זכ"ד המפרט את הסיבות לאי-קיומו של חומר תיעוד.
 - 3) הוגשה תלונה למשטרה על אירוע סיור שלא הופנה לחקירות ע"י הסיור, יאתר החוקר את דו"ח הפעולה וחומרי התיעוד, ויצרפם לתיק החקירה.
- ב. היה בחומר התיעוד ראיה לביצוע עבירה בידי חשוד, או אמירות חשוד שיש בהן כדי לבסס את החשד נגדו, יוצגו קטעי התיעוד הרלוונטיים לפני החשוד, לקבלת התייחסותו אליהם.
- ג. הוצגו קטעים כאמור לפני החשוד, יציין החוקר בפרוטוקול החקירה את הקטעים שהוצגו (מדקה עד דקה) ואת תגובת החשוד לחומר שהוצג לפניו.
- ד. הובא עצור או מעוכב לתחנה והועבר לחקירה, יברר החוקר אם האירוע תועד במצלמת גוף, ואם חומר התיעוד מצוי במערכת.
- ה. ככל שנמסר לחוקר כי החומר מתעד את העבירה שבה נחשד הנחקר (ולא רק את הליך המעצר או העיכוב), יצפה החוקר בחומר התיעוד טרם תחילת חקירת החשוד, ככל שהדבר אפשרי וחומר התיעוד זמין לצפייה. היה צורך לחקור את החשוד בדחיפות כדי למנוע שיבוש חקירה, סיכול מעצרים של חשודים נוספים או מניעת גילוי ראיות – יחקור את החשוד טרם צפייה בסרט.
- ו. הובא עצור להארכת מעצר בבימ"ש, וקיים חומר תיעוד זמין לצפייה המתעד את אירוע המעצר ואת העבירות המיוחסות לו, יציג טוען המעצרים את החומר לפני בימ"ש. לא היה ניתן בעת הדיון להציג את החומר לפני בימ"ש מאחר שהחומר לא היה זמין לצפייה במועד זה, יבהיר החוקר לשופט את הסיבות המונעות את הצגת החומר.
- ז. **עריכת חומרים מצולמים**
- 1) בטרם העברת חומרים לתביעה או לפרקליטות, יבדוק קצין חקירות את החומרים, ויבחן אם הם כוללים קטעים המעוררים רגישות מיוחדת מבחינת צנעת הפרט, או שהם חושפים שיטות ואמצעים [קטינים/עירום/חשיפת מקור וכו'].
 - 2) נמצאו קטעים כאמור, יעביר קצין החקירות הנחייה לר' צוות חולית זי"ט בדבר מחיקה או טשטוש של הקטעים הרלוונטיים, טרם העברתם לידי ההגנה או הצגתם לפני בימ"ש.
 - 3) ר' צוות חולית זי"ט ירשום מזכר, שיתויק בתיק החקירה, ובו תפורט סיבת העריכה. העתק הסרט הערוך יישמר בתיק.
 - 4) חוקר מהיחידה החוקרת יציין במזכר את הפעולה הטכנית שביצע על פי ההנחיה שהועברה אליו על ידי קצין החקירות ויפעל לביצוע הוצאת תעודת חיסיון ע"פ נוהל מדור חסיונות.
 - 5) הקובץ המקורי והמלא יישאר מאוחסן בשרתי האגירה הארציים.

ח. העברת חומרים לתביעות, פרקליטות ופסיכיאטר מחוזי

- (1) בטרם העברת תיק מעצר לפרקליטות או לתביעות, על החוקר המטפל בתיק לבצע העתקת חומרי התיעוד הקשורים לתיק על גבי דיסק או מדיה נתיקה . העתק יצורף לתיק החקירה.
- (2) תיק חקירה שעבר לתביעות בהליך רגיל עם המלצה להגשת כתב אישום, יצורף אליו עותק צרוב של חומרי התיעוד.
- (3) עם העברת תיק חקירה לפרקליטות, יצרף אליו החוקר עותק צרוב של חומרי התיעוד.
- (4) בהעברת חשוד לבדיקה פסיכיאטרית, יצרף החוקר עותק של הסרטון, ככל שעולה ממנו אינדוקציה לבעיה פסיכיאטרית.

טיפול התביעות

- א. תובע שקיבל לידי תיק חקירה, יבדוק אם קיים חומר המתעד את האירוע הרלוונטי. נמצא כי קיים חומר תיעוד כאמור, יצפה התובע בחומר במסגרת בחינת טיב הראיות המצויות בתיק, טרם הכנת כתב אישום.
- ב. חומר תיעוד הקשור לאישום או לסמכויות שהופעלו כלפי הנאשם, במסגרת התיק מושא האישום, מהווה חומר חקירה ויש לאפשר לנאשם לעיין בו.
- ג. מצא התובע כי החומר המתועד חושף שיטות ואמצעים, או שמתקיימות בו העילות האחרות להוצאת תעודת חיסיון, ושהוא עומד בכללים הקבועים בפקודת המטא"ר 14.01.04 – "תעודת חיסיון – הכללים וההנחיות להגשת בקשה" – יפעל להוצאת תעודת חיסיון על מלוא חומר התיעוד או חלקו, בהתאם לתוכן.
- ד. מצא התובע כי הגם שלא קיימת עילה להוצאת חיסיון על החומר המתועד, כי הוצאתו במלואו לידי ההגנה תפגע בפרטיות אדם או בכבודו (למשל מקום שבו אדם מתועד כשהוא אינו בלבד מלא) – ישקול העברת העתק החומר לאחר שטושטשו החלקים הבעייתיים, ובלבד שאין בכך כדי לפגוע בהגנתו של הנאשם. במקרים שבהם מתעורר צורך לצפות בחומרים שיש בהם פגיעה, וישנו בסיס לטענה כי החומר במלואו דרוש להגנה – תתאפשר צפייה בחומר כשהוא אינו מטושטש במשרדי התביעה.
- ה. מצא התובע כי קיימת עילה לקבלת חוות דעת פסיכיאטרית על אודות הנאשם, יפנה ליחידה החוקרת על מנת שתעביר עותק של הסרטון לפסיכיאטר המחוזי.

תמלול

- 1) ככלל, חומרי תיעוד לא יתומללו, זאת בשל חשיבות הוויזואלית של החומר והצורך שכל גורם יתרשם מהתיעוד בכללותו, ללא הסתפקות במלל בלבד.
- 2) במקרים חריגים שבהם ישנה חשיבות מיוחדת למלל (למשל כאשר ישנו צורך בתרגום, הודאה של חשוד בביצוע עבירה, אמירה מפורטת ומהותית של נפגע העבירה וכיוצא בזה) – ייערך תמלול של הקטעים הרלוונטיים בלבד.
- 3) בקשת תמלול תוגש על ידי ראש יחידת תביעות, סגן ראש יחידה או ראש שלוחת תביעות או פרקליט מחוז, סגנו או מי שהוא מינה לשם כך, ליחידת החקירות הרלוונטית.
- 4) הבקשה תוגש רק לאחר הכנת טיוטת כתב אישום, וכאשר החומר ביחס אליו מתבקש התמלול עתיד להיות מוגש כראיה מטעם המדינה.

הדרכות

א. הכשרה מסמיכה לשימוש במצלמת תכלול את כל אלה :

- (1) הכרת נוהל זה ;
- (2) כללי התיעוד ;
- (3) חקיקה רלוונטית ;
- (4) הגנה ופגיעה בפרטיות
- (5) חופש המידע ;
- (6) היבטים ראיתיים ;
- (7) הכשרה טכנולוגית ;
- (8) מבחן מסכם ;
- (9) הטמעה וליווי השוטר במשמרת.

ב. בסיום ההכשרה ייערכו שתי בחינות. ציון הסף בכל אחת מהבחינות לצורך קבלת הסמכה יהיה 70.

ג. לאחר הסמכה וקידוד שוטר במערכת כמוסמך, רשאי מפקד יחידה לאשר החתמת השוטר על מצלמת גוף.

ד. הדרכות לאוכלוסיות נוספות אשר אינן נדרשות להסמכה, יבוצעו ע"פ תוכנית אה"ד באופן שוטף.